

Århus den 08.juni 2018

Til Bestyrelsen og skolekredsen
N. Kochs skole
Skt. Johannes Allé 4,
8000 Århus C

Tilsynserklæring vedrørende N. Kochs skole, skolekode 751061, for skoleåret 2017/2018

I samarbejde med skolens ledelse er skoleårets tilsyn tilrettelagt med henblik på at efterkomme lovgivningens krav.¹ Kort fortalt skal tilsynsførende føre tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, regning/, matematik og engelsk. Desuden skal det vurderes, om undervisningen som helhed står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Endvidere omfatter tilsynet en vurdering af om undervisningen foregår på dansk, og at skolens virke forbereder eleverne til at leve og tage ansvar i et samfund med frihed og folkestyre.

Årets tilsyn har omfattet tre møder med Lisbeth Qvortrup, et møde med Anders Søndergaard Terp og Peter Block vedr. naturfag, tre besøgsdage samt analyse af dokumenter. Som tidligere år er tilsynet tilrettelagt med fokus på både ovenstående obligatoriske områder samt dette års to valgte tematiske opmærksomheder, som er professionel udvikling af praksis og naturfagsområdet.

Første besøgsdag var den 01.11 2017, hvor jeg bl.a. deltog i undervisning i dansk i 5.a, naturfag i 4.a, fysik/kemi i 7. klasse og kulturfag i 6. klasse.

Anden besøgsdag var den 07. 02 2018, hvor jeg deltog i naturfagsugens aktiviteter. Her fik jeg lejlighed til at tale med forskellige lærere og børn om naturfag og naturfagsugen.

Tredje besøgsdag var den 13.04.2018, hvor jeg deltog i undervisningen i matematik i 5a., historie i 4. klasse og engelsk i 7. klasse.

På alle tre besøgsdage indgik samtaler med lærere og elever i forbindelse med besøgene i klasserne og i pauserne.

I det følgende beskrives først indtryk fra ovennævnte møder efterfulgt af udvalgte indtryk og vurderinger efter besøg i undervisningen. Til slut følger en kortfattet opsamlende vurdering som følger certificeringsudvalgets seneste anbefalinger.

Indtryk fra de rammesatte møder med Lisbeth Qvortrup, Peter Bloch og Anderes Søndergaard Terp

Gennem samtalerne fik jeg det indtryk, at N. Kochs skole ikke er en lukket ø i samfundet. Det kommer eksempelvis til udtryk ved at skolen, som folkeskolen, er

¹ <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=145519#Kap3>

udfordret af øget krav til resurse-mæssige prioriteringer. Desuden oplever flere elever end tidligere også på N. Kochs skole, at deres skolegang er svær at deltage i. Det er mit indtryk at både ledelse, bestyrelse, lærere, forældre og elever samarbejder for at overkomme disse udfordringer. Det ses eksempelvis ved, at bestyrelsen initierede processer for at tilskynde at skolens værdier om fællesskab, kreativitet og virkelyst får konkrete betydninger i praksis. Eksempelvis er der 200 indkomne forslag fra forældre, lærere og elever. Der er ligeledes på skolen en generel optagethed af, at eleverne udvikler sig til robuste mennesker²

Jeg bemærker, at ledelsen er også optagethed at N. Kochs løfter sin del af samfundsopgaven med at lave god skolegang udfordrede elevgrupper, hvilket til tider kan afstedkommer dilemmafyldte valg mellem økonomi, værdier, resurser/prioriteringer. Som eksempel på håndtering af prioriteringsudfordringerne bemærkes at ledelsens er optagethed i videst muligt omfang at bevare mest mulig økonomi til kompetenceudvikling for ansatte. Der også fokus på at skabe kollegiale læringsfællesskaber, faglige netværk og udviklingsgrupper for at udvikle en vidensdelingskultur³⁴.

Samtalerne vedr. naturfag efterlader det indtryk, at der på skolen både er en opmærksomhed på naturfagernes historiske positioneringer på skolen og nutidens øget fokus på naturfagernes bidrag til elevernes almene dannelse. Det kommer eksempelvis til udtryk ved tiltaget med naturfagsugen i uge 6, i ansættelsesstrategier i forhold til naturfaglige kompetencer, faglige netværk, og tiltag der understøtter en naturfaglig vertikal sammenhæng og progression mellem årgangene.

Indtryk og vurderinger efter besøg i undervisningen

Igen i år møder jeg samlet set en undervisning, der er kendetegnet ved at eleverne deltager aktivt, stemningen er tillidsfuld mellem eleverne og mellem lærere og elever. Lærerne gennemfører veltilrettelagt undervisning med tydelige intentioner for elevernes faglige, sociale og personlige udvikling.

5.A var i dansk var meget optaget af at oversætte gyserhistorier, som de selv havde produceret til lysfortællinger. Eksempelvis var der i en gruppe i intense diskussioner om hvilke trinlyde, der passede til deres fortælling, og hvordan lydbilledet på tilpas vis kunne understøtte fortællingens stemning.

4.a var i natur/teknik optaget af at lære om solsystemet. Den aktuelle kontekst var Andreas Mogensen rumfærd. Hvorfor er det, at han kan flyve vægsløs rundt i rumkapslen? Hvor langt er der mellem planeter og stjerne i rummet?

² Se mere på skolens hjemmeside om robuste børn. <http://www.kochs.dk/en-dannende-skole/>

³ Dette understøttes også af skolens egen evaluering: Læs mere <http://www.kochs.dk/wp-content/uploads/2017/04/Egenvaluering-2017.pdf>

⁴ Dokument Videndeling N. Kochs Skole dateret 19. juni 2016

Undervisningen varierede mellem formidling, film, faglig læsning i fagbøger om ”Solsystemet”, samt pararbejde hvor eleverne søgte viden om rummet på en hjemmeside. Jeg forstyrrede et gruppearbejde, og tillod mig at spørge tre elever, hvordan de oplevede at gå i skole: De sagde, at de elskede at gå i skole, og ville så egentligt helst arbejde videre med spørgsmålene om rummet.

7. klasses engelskundervisning var i høj grad præget af deltagelse og variation. Der blev sunget, skrevet og talt på engelsk. Eleverne blev støttet i at anvende deres kendskab til det danske sprog, som afsæt til at komme med udkast til, hvordan de eksempelvis siger velbekomme på engelsk. Det var mit indtryk, at eleverne var meget dygtige til engelsk.

I historie i 4. a overværede jeg meget spændende historieundervisning. Læreren havde taget udgangspunkt i elevernes egen historie og forhold til legetøj. I tilknytning hertil så eleverne historiske billeder fra N. Kochs skolens legepladser, læste fagtekster om synet på leg gennem tiderne. Til hver periode var der tekst og billeder, som eleverne skulle beskrive og forholde sig til. Det kunne eksempelvis handle om, hvordan adelige kvinder i ca. 1400 tallet leger blindebuk, samt hvordan de adellige havde tid til at fægte, spille kort og terninger. Kildekritikken kom også i spil, da der var samtaler om, hvorfor der mon ikke var kilder, der sagde nogen om, hvad bønderne legede med. Jeg vurderer, at undervisningen var et rigtig godt bud på god historieundervisning, hvor alle de tre kompetenceområder i historie kom i spil: Kronologi og sammenhæng, kildekritik og historiebrug.⁵

I 7. klasse var et hold på 22 elever i fysiktimen optaget af lære om grundstoffer, og at naturvidenskabelige indsigter forandre sig over tid. Gyldendals fagportal blev anvendt. Undervisningen i fysik/kemi, biologi og geografi foregik i 4 til 7 moduler pr uge varierende efter årgange. Fysiklokalet fremstår tidssvarende med udsugning, strømforsyning, dataloggere m.m. Der er således gode fysiske rammer for at lave en eksperimenterende og undersøgende naturfagsundervisning som både fælles mål og den nye fællesprøve i naturfagene lægger op til.

Naturfagsugen, som er et nyt tiltag, har til hensigt at øge opmærksomheden på naturfagene, skabe naturfaglige og sociale sammenhænge mellem både lærere og elever på skolens etager og naturfagene imellem. På min besøgsdag så jeg bl.a. elever fra 8-9 klasse, som forberedte naturfagsundervisning af yngre elever. Det betød, at eleverne skulle forstå og eksperimenterer med bl.a. følgende naturfaglige indhold: Principperne i jordrensning, osmose, vand som råstof, osmose og tilstandsformer. De yngre elever arbejdede med vands kredsløb og besøgte på skift i ugen Tranbjerg vandværk.

En gruppe af de ældste elever, som jeg talte med, oplevede naturfagsugen som meningsfuld, og at naturfagsugen tilførte den daglige undervisning noget nyt. Nogle af lærerne pointerede, at naturfagsugen rækker ud over det faglige, da det giver

⁵ Læs mere om kompetenceområderne på <https://www.emu.dk/omraade/gsk-l%C3%A6rer/ffm/historie>

muligheder for frugtbare samarbejder på tværs af årgange mellem både elever og lærere. Der opstår chancer for at ældre elever kan optræde som forbilleder, samt at de internationale elever og resten af skolens elever får nye rum at mødes i.

Samlet set vurderer jeg, at der er viden, vilje, strukturer, ledelsesopbakning og ressourcer til at udvikle skolens naturfagsundervisning med følgende lovbestemte kompetenceområder for øje: Undersøgelseskompetence, Modelleringskompetence, Perspektiveringskompetence og Kommunikationskompetence.⁶

Opsamlende vurderinger som følger certificeringsudvalgets nye anbefalinger

På baggrund af årets tilsyn vurderes det samlet set, at elevernes standpunkt⁷ og mulighed for at lære fagene dansk, regning/matematik og engelsk til fulde er på niveau med folkeskolens niveau. Historieundervisningen varetages gennem emneundervisning i 0.-2. klasse, periodeundervisning i 3.-5. klasse samt som dele af kulturfag i 6. - 9.klasse. Historie er prøvefag på Kochs skole på lige fod med folkeskolens andre prøvefag.

På baggrund af årets tilsyn vurderes N. Kochs skoles samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering til fulde at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Ligeledes vurderes N. Kochs skoles værdier, undervisningsformer, indholdsvalg generelle omgangsformer m.m. til fulde at leve op til at overholde kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Ligeledes ønsker ansatte i ånd og handlinger at udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds-menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Undervisningssproget er dansk, og jeg er oplyst op, at der ikke er modtaget donationer i dette skoleår.

Grundet regel om at tilsynsførende højst må være tilknyttet samme skole i 6 år, så er dette års tilsyn mit sidste på N. Kochs skole. Jeg takker for samarbejdet, og ønsker elever, ansatte og forældre alt godt i bestræbelsen på forsat i fællesskab at udvikle skolen. Jeg håber og vurderer, at N. Kochs skole også i fremtiden vil være et rigtig godt bud på en tidssvarende værdibaseret god skole med øje for at søge det rette mix mellem elevernes faglige, sociale og personlige alsidige udvikling.

Certificeret tilsynsførende
Leif Vibild
Cand. Pæd. Generel Pædagogik
Lektor i Pædagogik
Underviser på Læreruddannelsen i Århus

⁶ Læs mere om kompetenceområderne på <https://www.emu.dk/omraade/gsk-l%C3%A6rer#>

⁷ Se evt. på skolens hjemmeside vedr. karakterniveau.